

VII JORNADES SOBRE ORDENACIÓ DEL TERRITORI

PROTECCIÓ DEL PAISATGE I ORDENACIÓ DEL TERRITORI

El Conveni Europeu del Paisatge

Palma de Mallorca, 20 i 21 d'octubre de 2008

Sala de Conferències del Col·legi Oficial d'Arquitectes de les Illes Balears

Organitzadors:

Col·legi Oficial d'Arquitectes de les Illes Balears (COAIB)

Consell de Mallorca

Conselleria d'Habitatge i Obres Públiques - Govern de les Illes Balears

Conselleria de Mobilitat i Ordenació del Territori - Govern de les Illes Balears



PRESENTACIÓ

Des que el Col·legi Oficial d'Arquitectes de les Illes Balears va organitzar el curs Paisatge i Arquitectura Moderna ja han passat 18 anys. Durant aquest temps, el paisatge sempre ha estat present en aquestes jornades sobre ordenació del territori que es van iniciar el 2001, tot i que no com a eix central de les ponències, sinó com a element dels debats sobre el nostre model territorial, sobre sostenibilitat, sobre reconversió d'espais turístics, etc. Ara, tornar al paisatge com a tema principal d'aquestes VII Jornades és oportú per la ratificació d'Espanya, després de vuit anys des de la seva signatura a Florència, del Conveni Europeu del Paisatge (BOE n. 31, de 05-09-08), i pel compromís adquirit d'incorporar el paisatge a l'ordenació territorial i urbanística (article 5.d).

Evidentment, des del nostre punt de vista insular, la necessitat d'integració de la protecció del paisatge en l'ordenació territorial ha estat el debat dels darrers vint anys. La Llei d'espais naturals (1991) va ser i és legislació proteccionista sobre el paisatge i la seva exposició de motius s'obre amb la declaració següent: "La protecció d'espais basant-se en els seus excepcionals valors naturals o paisatgístics és un dels objectius permanents de tota la legislació urbanística i d'ordenació territorial". Això no obstant, després de tota una sèrie de legislació fragmentada entorn de la protecció del paisatge (LSR, PORN, PTI, LECO, zones sensibles, Serra de Tramuntana, les recents mesures cautelars i/o urgents, etc.), és necessari abordar el compromís sobre el paisatge des de la perspectiva del conveni actual, és a dir, no només sobre la seva protecció sinó també sobre la seva gestió i ordenació (articles 3 i 6), d'acord amb les definicions indicades a l'article 1 i els deures i obligacions que en deriven. I això, tal com ja es va avançar la legislació valenciana amb la Llei 4/2004 o la catalana amb la Llei 8/2005 de protecció, gestió i ordenació del paisatge, és el que la futura Llei del paisatge de les Illes Balears haurà de dur a terme per aplicar i desenvolupar aquest conveni.

Aquestes VII Jornades sobre Ordenació del Territori compleixen ja amb alguns dels compromisos públics adquirits amb la ratificació del conveni, com ara les mesures específiques de formació i d'educació assenyalades a l'article 6 i, a més a més, amb l'objectiu de debatre el punt d'inflexió que la seva incorporació legislativa produirà en els nostres plans territorials i urbanístics. La identificació i qualificació dels paisatges (urbà, periurbà i rural, així com zones terrestres, marítimes i aigües interiors) tenint en compte els seus valors particulars i de la població (el paisatge està lligat a la seva percepció per la població) incidirà de manera decisiva en la nostra futura ordenació territorial (especialment en els plans territorials), sectorial (PDS) i finalment urbanística municipal. La incorporació de la disposició addicional setzena de la Llei 25/2006, de 27 de desembre, de mesures tributàries i administratives (BOIB n. 188, de 30-12-06,) ja va ser un avanç en aquest sentit amb l'obligació d'elaborar i de tramitar, conjuntament amb l'avaluació ambiental estratègica dels plans, un estudi d'incidència paisatgística.

Així doncs, per tancar aquesta presentació, res millor que acudir al primer compromís que s'adquireix amb la ratificació d'aquest Conveni Europeu del Paisatge i que suposa atorgar-li, per primera vegada, carta jurídica:

"Reconèixer jurídicament els paisatges com a element fonamental de l'entorn humà, expressió de la diversitat del seu patrimoni comú cultural i natural i com a fonament de la seva identitat."

PROGRAMA

20 d'octubre

1a. JORNADA:

PROTECCIÓ DEL PAISATGE

16.00. ACREDITACIONS I RECOLLIDA DE DOCUMENTACIÓ

16.15 - 16.30. INAUGURACIÓ OFICIAL

- Hble. Sra. Francina Armengol Socias, presidenta del Consell de Mallorca
- Hble. Sr. Jaume Carbonero Malbertí, conseller d'Habitatge i Obres Públiques del Govern de les Illes Balears.
- Hble. Sr. Gabriel Vicens Mir, conseller de Mobilitat i Ordenació del Territori del Govern de les Illes Balears
- Il·lm. Sr. Luis Antonio Corral Juan, degà del Col·legi Oficial d'Arquitectes de les Illes Balears.

16.30 - 17.15. “El Conveni Europeu del Paisatge”

Sr. Wladimiro Gasparri, doctor en dret públic, professor associat de Dret Administratiu a la Facultat de Dret de la Università degli Studi de Florència.

17.30 - 18.15. “El marc jurídic de protecció del paisatge a la legislació sectorial autonòmica dels Illes Balears”

Sr. Jaume Munar i Fullana, doctor en dret públic i cap del Servei Jurídic i d'Urbanisme del Consell de Mallorca.

18.30 - 19.00. PAUSA

19.00 - 20.30. TAULA RODONA. “La protecció del paisatge”

Moderador: Sr. Antonio Ramis Ramos, arquitecte i advocat.

Hi participen:

- Il·lm. Sr. Bernat Aguiló Siquier, director general d'Ordenació del Territori
- Sr. Federico García Barba, arquitecte i president de l'Agrupación de Arquitectos Urbanistas de las Islas de Tenerife, la Gomera y El Hierro.
- Sr. Riccardo Priore, director de la Xarxa Europea d'Ents Locals i Regionals per a l'Aplicació del Conveni Europeu del Paisatge (RECEP).
- Sr. Josep Antoni Giménez Serra, arquitecte i secretari de la Comissió Balear de Medi Ambient de la Conselleria de Medi Ambient del Govern de les Illes Balears.

PROGRAMA

21 d'octubre

2a. JORNADA

PAISATGE I ORDENACIÓ DEL TERRITORI

16.15. RECOLLIDA DE DOCUMENTACIÓ

16.30 - 17.00. “El paisatge urbà”

Sr. Enric Batlle Durany, arquitecte, diplomat en arquitectura del paisatge.

17.15 - 17.45. “El paisatge periurbà. Integració de polígons industrials.”

Sr. Joan Ganyet i Soler, arquitecte i director general d'Arquitectura i Paisatge del Departament de Política Territorial i Obres Públiques de la Generalitat de Catalunya.

17.45 – 18.15. PAUSA

18.15 – 19.45. “Paisatge natural i rural”

Sr. Xabier Eizaguirre Garaitagoitia. *Arquitecte. Professor del Departament d'Urbanisme i Ordenació del Territori de la Universitat Politècnica de Catalunya*

20.00 – 20.30. “Els catàlegs de paisatge de Catalunya i les cartes del paisatge”

Sr. Pere Sala i Martí, coordinador tècnic de l'Observatori del Paisatge de Catalunya.

20.45 – 21.00. CLAUSURA

Hble. Sra. Maria Lluïsa Dubón Pretus, geògrafa i consellera del Territori del Consell de Mallorca.

DATES I LLOC DE CELEBRACIÓ

Dates: dies 20 i 21 d'octubre de 2008

Sala de Conferències del Col·legi Oficial d'Arquitectes de les Illes Balears. Carrer Portella, 14. Palma de Mallorca.

Inscripció i assistència lliures.

Imprescindible confirmar assistència a:

Secretaria d'Activitats Tècniques i Culturals

Demarcació Mallorca del COAIB

Tel.: 971 228 658 / 70

Fax: 971 720 463

A/e: cultura@coaib.es

S'emetrà certificat acreditatiu d'assistència, prèvia sol·licitud a través d'aquesta Secretaria.

DIRECCIÓ DE LES JORNADES

Antonio Ramis Ramos

Luis Antonio Corral Juan

Miquel Vadell Balaguer

COMITÈ ASSESSOR DE LES JORNADES

Antonio Ramis Ramos

Luis Antonio Corral Juan

Miquel Vadell Balaguer

Pedro Carretero d'Oleza

ORGANITZACIÓ I COL·LABORACIONS

Organitzadors: COAIB, Consell de Mallorca i Govern de les Illes Balears

Direcció i coordinació: COAIB